

Co powinniśmy zrobić aby zintegrować klasę?

Podstawowym założeniem wdrażanej reformy edukacji na etapie nauczania początkowego jest łagodne przejście od wychowania rodzinnego i przedszkolnego do edukacji prowadzonej w systemie szkolnym. Dziecko, z całą złożonością jego podmiotowo rozumianej osobowości, stanowi dziś kryterium doboru aktywizujących strategii edukacyjnych. Aktualny stan jego psychiki stanowi podstawę wzbogacenia rozwoju. Jest obecnie jakby na nowo odkrywane i interpretowane w kontekście edukacyjnym. Wymóg łagodnego przejścia stawia przed każdym nauczycielem konieczność kształtowania prawidłowych relacji między dziećmi, ułatwiania im wzajemnego poznania się, zrozumienia indywidualnych różnic. Trzeba ciągle uświadamiać im, że każdy człowiek jest inny i każdy ma prawo być inny. Pokazywać, że nikt nie jest wolny od trudności, ograniczeń i niepowodzeń. Ale jednocześnie ma mocne strony. Uczymy zauważać i doceniać najmniejszy choćby postęp czy sukces. Uświadamiamy im wysiłek włożony w wykonywane zadania. Służą temu codzienne spotkania w tak zwanym kąciku relaksacyjnym, częste rozmowy w innych sytuacjach, wdrażanie dzieci do wzajemnej pomocy, uroczystości klasowe i wycieczki.

ROZMOWY W KĄCIKU RELAKSACYJNYM

Każdą nową tematykę, a nawet każdy dzień można rozpocząć spotkaniem w kręgu. Dzieci siadają na dywanie lub na krzeselkach. Ważne jest, aby nauczyciel siedział na tym samym poziomie co dzieci. W kręgu można rozmawiać o tym, jak dzieci spędziły wolne dni, co im przydarzyło się wesołego, smutnego, czego nowego się dowiedziały, jak się czują, o czym chcą porozmawiać, co chciałyby robić, o czym marzą. Jest to czas na składanie sobie życzeń świątecznych, urodzinowych lub imieninowych oraz z okazji zwycięstw w konkursach. Dzieci powinny z czasem wyrobić w sobie przekonanie, że krąg jest miejscem, w którym mogą rozmawiać o wszystkich istotnych dla nich sprawach czując, że są bezpieczne i akceptowane. Takim spotkaniom często towarzyszy jakiś zwyczaj. Można sięść w kręgu podając sobie z rąk do rąk wybrany przedmiot. Każdy, kto go trzyma opowiada. Czas realizacji tej części zajęć określa nauczyciel.

CODZIENNE POWITANIA I POŻEGNANIA

Stwarzamy w klasie sytuacje, które sprzyjają miłemu powitaniu (pożegnaniu), pozdrawianiu się; dziecko stara się dostrzec swoich kolegów, pyta o nastrój, o samopoczucie, ubiór itp... doбира miłe słowa, które ułatwiają kontakt i tworzą dobrą atmosferę.

ROZMOWY W INNYCH SYTUACJACH

Często na przerwach, lekcjach, wycieczkach mamy okazję do kształtowania prawidłowych relacji między dziećmi. Pytają one o różne sprawy. Często należy przerwać tok zajęć, aby wyjaśnić jakiś problem. Natychmiast reagujemy na niewłaściwe zachowanie albo nieporozumienie między dziećmi.

WSPÓLNE WYKONYWANIE ZADAŃ

Ważną rolę w integrowaniu klasy odgrywają prace, które dzieci podejmują i wykonują wspólnie (plastyczne, techniczne, rozwiązywanie zadań, pisanie tekstów itp.). Sprzyjają one podejmowaniu indywidualnych i grupowych decyzji, uczyć słuchania i rozumienia innych, liczenia się z poglądami i potrzebami każdego członka zespołu, dzielenia się sukcesami, dokonywania ocen oraz szacunku do wysiłku innej osoby.

STWARZANIE OKAZJI DO NIESIENIA POMOCY

Życie codzienne w klasie samo niesie ze sobą wiele okazji do tego, by uczniowie zauważyli, że trzeba komuś pomóc i by to uczynili. Gdy coś spadnie z ławki, komuś zabraknie np. linijki, kredki itp. Świadomie inicjujemy sytuację, w których trzeba sobie pomagać.

GRY DYDAKTYCZNE SPRZYJAJĄCE UJAWNIANIU WARTOŚCI

Praktyka pokazuje, że łączenie wartości etycznych, radości i osiągnięć oraz wartości prakseologicznych - skutecznego działania prowadzi do pełniejszego nawiązywania kontaktu z innymi ludźmi, sprzyja działaniu na rzecz innych ludzi. Bardzo pomocne w tej sferze są gry dydaktyczne, np. burza mózgów inspirowana przez problemy.

UROCZYSTOŚCI KLASOWE

Planując uroczystości klasowe i wycieczki należy brać pod uwagę potrzeby i możliwości każdego dziecka. Trasy wycieczek, sposób dojazdu obmyślamy tak, by mogli brać w nich udział wszyscy, także mniej sprawni. Wspólnie z dziećmi dobierane są i układane programy artystyczne na uroczystości klasowe. Liczy się czynny udział wszystkich dzieci na miarę ich możliwości. Najważniejsze jest, aby dzieci czuły się ze sobą dobrze, by nikt nie został pominięty we wspólnej zabawie.

Proponowane formy pracy sprzyjają osiągnięciu takich celów jak:

- umiejętność komunikowania się;
- nawiązywania i utrzymywania poprawnych więzi społecznych;
- asertywności;
- wypowiedania, argumentowania i obronie własnego zdania;
- słuchania opinii innych ludzi;
- konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów.

Opracował: mgr Sławomir Świeczkowski